

13. Li X., Wang Y. (2021). Technology Empowerment: The Essence, Challenges, and Enhancement of Digital Literacy for Vocational School Teachers. *Chinese Vocational and Technical Education*, 2021(23): 31–37 + 45.
14. Shu H., Gu X. (2023). Digital Transformation of Education in the Age of Digital Intelligence: A Perspective Based on Social Change and Organizational Transformation. *Distance Education Journal*, 41(02): 25 -35. <http://doi.org/10.15881/j.cnki.cn33-1304/g4.2023.02.003>

M. KUSII, T. KRUTOUS, A. MATIASH. Modern Challenges in Teaching Mathematics in the Context of the Digital Transformation of Higher Education.

The relevance of the digital transformation of education is confirmed by a number of state educational documents. The digitalization of education represents the current stage of its informatization. This article examines the main challenges in teaching mathematics that a mathematics lecturer at a higher education institution must overcome in the context of the digital transformation of education. The digital transformation of education is a deep integration of digital technologies into all aspects of educational activities, changing teaching methods, interactions between participants in the educational process, and the organization of the learning environment. It represents a comprehensive shift in the entire education system to enhance efficiency, accessibility, and quality in the modern digital society.

It is explained that the reform of mathematics education in the conditions of digital transformation is inevitable. Specific examples of artificial intelligence (AI) applications for solving certain problems in teaching mathematics are considered. The article emphasizes that the use of digital technologies is a key direction in reforming the methodology of teaching mathematics in higher education institutions. The digital environment requires scientific and pedagogical staff to adopt a new mindset, as well as different approaches and forms of work with students. The importance of developing the digital competencies of mathematics lecturers lies in their role in shaping essential 21st-century thinking skills—logical, critical, and strategic reasoning—among young professionals. Graduates of higher education institutions with an adequate level of mathematical competence are expected not only to successfully integrate into the digital economy and society but also to contribute to their development. The digital transformation of education aims to meet the growing educational needs of both students and lecturers by creating an interconnected educational environment that fosters collaboration, interactive learning, and personalized education.

Keywords: digital transformation; mathematics education; higher education; competencies.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-160.2025.15>

УДК 378.147.88

Лазарєв О. В., Фернос Ю. І., Комісаренко Н. О.

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Стаття присвячена проблемі формування готовності майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації в умовах глобалізації аграрного сектору та зростаючої потреби у міжнародній співпраці. Теоретичне дослідження спрямоване на уточнення поняття та структурних компонентів готовності майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації. Дослідження проводилось на базі Уманського національного університету садівництва та спрямоване на визначення рівнів

готовності студентів до іношомовної комунікації за мотиваційним, когнітивно-змістовним і рефлексивним компонентами. Дослідження проводилося в руслі комунікативного та компетентнісного підходів до навчання іноземної мови як засобу професійного спілкування. Результати емпіричного дослідження продемонстрували недостатній рівень сформованості цієї готовності: 18,9 % студентів перебувають на низькому рівні, 36,8 % – на середньому, 34,1 % – на достатньому, і лише 10,2 % – на високому. На основі інтерв'ювання викладачів та анкетування студентів виявлено основні причини, що перешкоджають ефективній іношомовній підготовці. До об'єктивних причин належать недостатня кількість аудиторних годин (82 % респондентів), відсутність диференційованого підходу при комплектуванні груп (57,7 %), обмеженість спілкування з носіями мови (44 %). Серед суб'єктивних чинників виокремлено нерозуміння студентами необхідності систематичної роботи з мовою (31,3 %) та невдалий вибір навчальних матеріалів і методів навчання (20,6 %). Встановлено, що ключовою проблемою є неефективний підхід до викладання, зосереджений на теоретичному вивченні мовної системи замість її практичного використання. Запропоновано інтенсивний підхід до усунення виявлених проблем через формування мотивації, розвиток суб'єктної позиції студентів у навчанні та трансформацію методик викладання.

Ключові слова: готовність, майбутні фахівці аграрного профілю, професійна іношомовна комунікація, іноземна мова, аграрний ЗВО.

Сільськогосподарський сектор зазнав значної трансформації, перетворившись на глобально взаємопов'язану мережу, де комунікація та співпраця між різними мовними спільнотами є необхідними для прогресу. Попри російську агресію, за даними на листопад 2023 року, Україна залишається на третій позиції серед найбільших постачальників сільськогосподарської продукції до ЄС [5]. Агропромисловий комплекс України виступає ключовою сферою працевлаштування, що протягом останніх двадцяти років суттєво виграв від процесів глобалізації та міжнародних торгових договорів. Такі домовленості принесли країні не тільки інтеграцію у світовий економічний простір, але й створили потребу в розвитку англійських компетенцій серед спеціалістів аграрного сектору.

Однак результати дослідження, проведеного онлайн-школою EnglishDom серед 1032 респондентів із 114 компаній, демонструють критичну ситуацію з володінням англійською мовою серед працівників українського бізнесу. Особливо гострою ця проблема постає в аграрному секторі, де спостерігається один із найнижчих показників зацікавленості у вивченні англійської мови – лише 5 % від загальної кількості корпоративних студентів [6].

Знання іноземних мов у аграрному секторі перестало бути просто конкурентною перевагою, а натомість стало критичною необхідністю для успішної інтеграції України до глобального сільськогосподарського ринку. Ця необхідність проявляється у кількох ключових аспектах.

Перш за все, іноземні мови забезпечують ефективну міжнародну комунікацію в аграрному секторі, дозволяючи фахівцям обмінюватись інноваціями, дослідженнями та передовими практиками, що прискорює прогрес і підвищує продуктивність галузі. Однак не менш важливим є те, що іноземна мова відкриває шлях до глибшого культурного розуміння, дозволяючи досягнути різноманітні регіональні аграрні традиції, специфічні

місцеві підходи та унікальні культурні практики землекористування [8].

Не менш важливим є те, що в умовах стрімкої технологічної трансформації аграрного сектору, подолання мовних бар'єрів стає вирішальним фактором для успішного впровадження інновацій. Сучасне сільське господарство, від систем точного землеробства до комплексних цифрових рішень, вимагає від фахівців глибокого розуміння новітніх розробок, доступ до яких забезпечують саме мовні компетенції. Володіння іноземними мовами відкриває для аграріїв і науковців широкі можливості опрацювання міжнародних досліджень, технічної документації та методологічних розробок, що дозволяє ефективно застосовувати передові технології для зростання продуктивності та забезпечення екологічної стійкості виробництва.

Проблема пошуку шляхів та способів удосконалення процесу навчання іноземної мови на основі виявлення оптимальних організаційно-педагогічних умов формування готовності студентів аграрного ЗВО до професійно орієнтованої іншомовної комунікації є актуальною у теоретичному та практичному плані та обґрунтовує дослідження ефективності формування готовності майбутніх фахівців аграрного профілю до професійної іншомовної комунікації.

Науковці, які вивчають викладання іноземних мов у немовних закладах вищої освіти, зокрема й аграрного профілю, зосереджують свою увагу на численних аспектах цієї комплексної проблеми, як от організаційно-педагогічні умови та методичне забезпечення викладання іноземних мов [3; 4; 7]; теоретико-практичні аспекти формування професійної іншомовної компетентності [1; 12]; стан та проблеми іншомовної підготовки в аграрному секторі [2; 10]. Особливо активно в останні роки розвивається напрям аналізу потреб у контексті професійно орієнтованого навчання [9; 11; 13], що дозволяє максимально адаптувати програми іншомовної підготовки до реальних комунікативних ситуацій та практичних завдань, з якими стикаються фахівці аграрного профілю у своїй професійній діяльності.

Аналіз наукових джерел показав, що проблема формування готовності студентів аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації дотепер не отримала належного рішення та зумовлена низкою протиріч між: об'єктивними потребами суспільства у фахівцях аграрного профілю, які володіють професійно орієнтованою іноземною мовою, професійно орієнтованою іншомовною комунікацією та потребою майбутніх фахівців аграрного профілю здійснення іншомовної комунікації для вирішення професійних завдань з урахуванням спрямованості аграрної діяльності та недостатньою розробленістю науково-методичного забезпечення цього процесу.

Із метою з'ясування причин, що ускладнюють підготовку майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації, було проведено комплексне дослідження з використанням емпіричних методів для всебічного вивчення проблеми підготовки майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної

комунікації: діагностичні методи (анкетування, тестування, індивідуальні розмови, спостереження за навчальним процесом); якісні методи дослідження (інтерв'ювання референтних осіб для з'ясування причин, що перешкоджають підвищенню рівня підготовки студентів до професійно орієнтованої іншомовної комунікації); кількісні методи дослідження (ранжування причин, що ускладнюють підготовку до професійно орієнтованої іншомовної комунікації).

Мета статті – теоретично обґрунтувати ефективність формування готовності студентів аграрного ЗВО до професійно орієнтованої іншомовної комунікації.

Аналіз наукової літератури та вивчення навчально-пізнавальної діяльності студентів немовних факультетів дозволив нам виділити чотири рівні готовності до професійно орієнтованої іншомовної комунікації: високий, достатній, середній, низький. Кожен із цих рівнів взаємодіє з попереднім і наступним. При переході з рівня до рівня ступінь оволодіння компонентами досліджуваної готовності зростає.

Таким чином, вивчення ступеня прояву готовності до професійно орієнтованої іншомовної комунікації в комплексі критеріїв, що виділяються нами, дозволяє виявити динаміку цієї готовності і скласти приблизну характеристику рівнів її сформованості.

Таблиця 1

Рівні сформованості готовності до професійно орієнтованої іншомовної комунікації

Рівень готовності	Характеристика рівня готовності до професійно орієнтованого іншомовного	Шкала
Високий	У студентів яскраво виражене прагнення вивчати іноземну мову, постійно проявляється інтерес до предмета. Добре усвідомлюється важливість підготовки до професійно орієнтованої іншомовної комунікації. Висловлювання вирізняє правильність лексико-граматичної форми, вимови. Легко та досить вільно обмінюються інформацією іноземною мовою в усній та письмовій формах. Мають навички інтерпретації. Ініціативні у вирішенні завдань у колективі. Виявляють активність, висловлюють власну думку, віддають перевагу складним завданням творчого характеру.	5-4,5
Достатній	Прагнення вивчати іноземну мову проявляється постійно. Досить добре усвідомлюють значущість підготовки до професійно орієнтованої іншомовної комунікації. Висловлювання вирізняються правильністю лексико-граматичної форми, вимови. Здатні обмінюватися інформацією іноземною мовою в усній та письмовій формі без особливих труднощів. Мають навички	4,4-4

Рівень готовності	Характеристика рівня готовності до професійно орієнтованого іншомовного	Шкала
	отримання професійно значущої інформації. Ініціативні у спілкуванні, нерідко висловлюють власну думку. Активно виконують завдання творчого та репродуктивного характеру.	
Середній	Прагнення вивчати іноземну мову проявляється недостатньо постійно; інтерес до предмета є, але переважають мотиви досягнення. Підготовка до професійного іншомовного спілкування усвідомлюється як бажаний, але не обов'язковий компонент. Висловлювання іноземною мовою здійснюється за готовими мовними формулами. Не здатні до інтерпретації, але вміють виявляти смислову структуру фрази та тексту. Ініціативність у спілкуванні виявляють нечасто. Активність на заняттях носить ситуативний характер, але завдання виконують, віддаючи перевагу завданням репродуктивного типу. Намагаються уникати своєї оцінки.	3,9-3
Низький	Прагнення вивчати іноземну мову виражене слабо чи зовсім не виявляється. Студентами не усвідомлюється необхідність підготовки до професійно орієнтованої іншомовної комунікації як обов'язкового компонента професійної діяльності. У висловлюваннях іноземною мовою допускаються численні помилки, обмін інформацією в усній та письмовій формі утруднений. При опосередкованому спілкуванні не вміють виявляти смислову структуру фрази та тексту. Не виступають ініціатором спілкування, ухиляються від діалогу. Вирішувати ділові питання можуть лише у контексті своєї культури. На заняттях виявляють пасивність, відмовляються від роботи. Вкрай рідко демонструють власну думку.	2,9-2

Користуючись розробленими критеріями (Таблиця 2), ми визначили базовий стан готовності до професійно орієнтованої іншомовної комунікації у студентів випускних курсів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин Уманського національного університету садівництва.

Таблиця 2

Критерії формування готовності до професійно орієнтованої іншомовної комунікації

Компоненти готовності	Критерії сформованості готовності	Показники сформованості готовності	Діагностика
Мотиваційний	Мотивована необхідність професійно орієнтованої іншомовної комунікації	Потреба у комунікації для успішнішої професійної реалізації; інтерес до вивчення іноземної мови; впевненість в успіху комунікації	Анкетування, спостереження, індивідуальні розмови
Когнітивно-змістовний	Комунікативна компетентність: мовна компетенція та професійна комунікативна компетенція	Ступінь засвоєння знань за професією іноземною мовою та ступінь відповідних умінь і навичок, їх систематичність, глибина, повнота та міцність	Тестування, анкетування
Рефлексивний	Сформованість самооцінки	Відповідність самооцінки власної підготовленості студента до оцінки викладачів, та інших студентів	Рейтинг, самооцінка, спостереження

Результати дослідження показали, що готовність до професійно орієнтованої іншомовної комунікації у традиційній системі підготовки формується недостатньо. Так, на низькому рівні готовності – 18,9 % студентів випускних курсів, на середньому – 36,8 %, на достатньому – 34,1 %, на високому – всього 10,2 %.

Для з'ясування причин недостатньої сформованості досліджуваної готовності було проведено інтерв'ювання референтних осіб, найбільш досвідчених викладачів іноземної мови Уманського національного університету садівництва (всього 8 осіб). У ході інтерв'ю необхідно було отримати відповіді на запитання: які причини перешкоджають підвищенню рівня підготовки студентів аграрного ЗВО до професійно орієнтованої іншомовної комунікації.

Аналіз отриманих матеріалів дозволив виділити низку причин об'єктивного та суб'єктивного характеру, що перешкоджають підвищенню рівня підготовки майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації.

До об'єктивних причин належать:

1) недостатня кількість аудиторних годин, що не дозволяє забезпечити необхідну для засвоєння іноземної мови системність спілкування;

2) погана матеріальна база (непристосованість аудиторій, недолік, а часом і відсутність відео- та аудіоапаратури, обмеженість аудіовізуальних матеріалів і рекомендацій щодо їх застосування);

3) відсутність чи неможливість диференційованого підходу при комплектуванні груп, внаслідок чого у них перебувають студенти з таким різним рівнем підготовки, що якість навчання неминуче знижується;

4) обмеженість, часто і відсутність можливості спілкуватися з носіями мови у період навчання у ЗВО, що гальмує формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця аграрного профілю.

Суб'єктивними причинами, тобто зумовленими особистісними особливостями учасників навчального процесу у ЗВО є:

1) нерозуміння студентами специфіки навчального предмета «Іноземна мова», його комунікативної спрямованості, вивчення якого вимагає щоденної наполегливої праці, що призводить до переважаючого у студентів аграрного ЗВО мотивації досягнення, коли прагнення оволодіти всіма видами мовної діяльності іноземною мовою підміняється прагненням;

2) невдалий вибір навчальних матеріалів, а також методів та прийомів навчання, форм навчальної роботи як результат нерозуміння самими викладачами іноземної мови суті професійно орієнтованої іншомовної комунікації.

Для отримання об'єктивної та повної картини про причини, що ускладнюють підготовку майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації, необхідно було з'ясувати думку самих студентів з цього питання.

Із цією метою 59 студентам випускних курсів факультету плодощовочівництва, екології та захисту рослин Уманського національного університету садівництва було запропоновано проранжувати (від 1 до 6) перелічені вище причини у наступному порядку: від найбільш значущої до найменшої.

Таблиця 3

Ранжування причин, що перешкоджають ефективній підготовці студентів до професійно орієнтованої іншомовної комунікації

п/п	Причини, що перешкоджають ефективній підготовці студентів	Положення у ранзі		
		1–2	3–4	5–6
1	Недостатня кількість годин на вивчення іноземної мови	82 %	11,3 %	6,7 %
2	Погана матеріальна оснащеність занять	29,6 %	38,3 %	32,1 %
3	Відсутність диференційованого підходу при комплектуванні груп	57,7 %	29,5 %	12,8 %
4	Обмеженість спілкування з носіями мови	44 %	32,4 %	23,6 %
5	Нерозуміння студентами необхідності щоденної наполегливої праці на заняттях з іноземної мови	31,3 %	33,3 %	35,4 %
6	Невдалий вибір навчальних матеріалів, а також методів та прийомів навчання, форм навчальної роботи	20,6%	29,6 %	49,8 %

Результати ранжирування свідчать про те, що студенти переважно звертають увагу на причини, які постійно обговорюються у суспільстві (у засобах масової інформації, на заняттях з іноземної мови, у спілкуванні з іншими студентами), оскільки зумовлені економічною ситуацією в країні та системі освіти, зокрема. Тому до найбільш значимих причин, що перешкоджають ефективній підготовці майбутніх фахівців до професійно орієнтованої іншомовної комунікації, належать: недостатня кількість годин на вивчення іноземної мови (82 %), обмеженість спілкування з носіями мови (44 %), погана матеріальна оснащеність навчального процесу (29,6 %). Разом з тим причини, в основі яких лежать мотиви, ціннісні орієнтації, спрямованість учасників процесу навчання, відсуваються більшістю студентів на другий план.

Так, наприклад, лише 31,3 % студентів випускних курсів вважають нерозуміння студентами необхідності щоденної наполегливої праці на заняттях з іноземної мови серйозною причиною, що знижує результативність підготовки до професійно орієнтованої іншомовної комунікації, тоді як 33,3 % відводять їй 3-4 місце.

На наш погляд, це викликано тим, що у процесі підготовки до іншомовного спілкування у студентів не формується професійна мотивація, внаслідок чого вони не займають суб'єктну позицію у навчанні, покладаючи відповідальність за ефективність підготовки на викладача. На наш погляд, це цілком закономірно, оскільки у немовних ЗВО, на відміну від мовних, не акцентується увага студентів на методах, прийомах, засобах та формах навчальної роботи, що сприяють досягненню оптимальних результатів.

Дослідники звертають увагу на те, що ключова проблема полягає також в неефективному підході до викладання іноземної мови, зосередженому на теорії замість практики. Після закінчення ЗВО навіть найкращі студенти часто не володіють навичками спонтанного мовлення. Їхній словниковий запас залишається обмеженим, а використання граматичних структур є одноманітним. Дослідження виявили, що понад 90 % навчальних занять з іноземної мови зосереджені на вивченні мовної системи, а не на її практичному використанні [11, с. 126].

Українська система освіти здебільшого спирається на консервативні методики викладання, які вже не відповідають викликам сьогодення. Сучасний глобалізований світ створює все більше ситуацій, де володіння іноземними мовами стає необхідністю – чи то в міжособистісному спілкуванні чи у діловій сфері.

Тому, на нашу думку, серед факторів, які перешкоджають формуванню ефективних комунікативних навичок, особливе місце посідає сама структура української освітньої системи. Ця система потребує суттєвих трансформацій, адже вона є одним із ключових чинників, що призводить до неспроможності випускників вільно спілкуватись іноземними мовами.

Висновки. Результати ранжирування дозволяють зробити висновок про те, що серед педагогів та студентів випускних курсів переважає установка на екстенсивний шлях удосконалення підготовки до професійно орієнтованої

іншомовної комунікації, яку вони бачать у збільшенні кількості годин на вивчення іноземної мови. Вважаємо, що зусилля, спрямовані на усунення суб'єктивних причин, зумовлених особистісними особливостями учасників навчального процесу у ЗВО, сприятимуть формуванню готовності студентів майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації.

Таким чином, готовність до професійно орієнтованої іншомовної комунікації будемо розглядати як інтегративну властивість особистості фахівця, що системоутворює мотиваційним, когнітивно-змістовним, рефлексивним компонентами, показники яких свідчать про мотиваційні установки, про теоретичну підготовку до вирішення діяльності професійних завдань, забезпечуючи професійні завдання.

Дослідження показало, що більшість студентів знаходяться на задовільному базовому рівні комунікації. Тому виникла потреба у зверненні до причин, що перешкоджають ефективній підготовці майбутніх фахівців аграрного профілю до професійно орієнтованої іншомовної комунікації: проведення інтерв'ювання та ранжирування причин з метою розробки педагогічних засобів, що сприяють формуванню готовності студентів аграрного ЗВО до професійно орієнтованої іншомовної комунікації.

Перспективними напрямками подальших досліджень вбачаємо розробку та апробацію інноваційних методик викладання іноземних мов у немовних закладах вищої освіти з акцентом на практичне застосування мовленнєвих навичок. Доцільно дослідити ефективність інтеграції реальних професійних контекстів у навчальний процес, зокрема через впровадження симуляційних технологій та розширення міжнародної академічної мобільності. Важливим напрямом є також вивчення психолого-педагогічних факторів, що впливають на подолання мовних бар'єрів у студентів немовних спеціальностей, та розробка відповідних методичних рекомендацій.

Використана література:

1. Андрєєва М. Ключові аспекти викладання іноземної мови для аграріїв в немовних закладах вищої освіти України. *Молодь і ринок*. 2024. № 1/231. С. 120-128. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.316400>
2. Волошина О. Багатомовність як основний фактор підготовки студентів аграрних закладів вищої освіти в лінгвосоціокультурному просторі. *Молодь і ринок*. 2025. № 1/233. С. 75-88. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322519>
3. Грушецький С. М., Волинкін М. П., Мисів О. І. Організаційно-педагогічні умови формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців агроінженерії. *Професійно-прикладні дидактики*. 2024. Вип. 2. С. 31-36. DOI : <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2024-2-5>
4. Поліщук А. В. Використання інноваційних технологій при іншомовній підготовці майбутніх фахівців аграрно-інженерних спеціальностей. *Освіта та педагогічна наука*. 2022. № 1 (179). С. 59-70. DOI : [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-1\(179\)-59-70](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-1(179)-59-70)
5. Україна залишається в трійці найбільших постачальників агропродукції до ЄС. *Укрінформ* від 24.11.2023 URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3791246-ukraina-zalisaetsa-v-trijci-najbilsih-postacalnikiv-agroprodukcii-do-es.html>
6. Український бізнес та англійська мова: реальність (блог). *Агрокебети*. URL : https://blog.agrokebety.com/AgrokebetyPRO_english

7. Хмелівська С. Формування іншомовної компетентності у майбутніх аграріїв як чинник підвищення якості їхньої професійної підготовки. *PrOsvita*. 2024. Вип. 2. С. 167-178. DOI: <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue2.013>
8. Barnes, E. Cultural Exchange in Agriculture: Importance of Language Skills. *International Farming Perspectives*(Boston). 2020.
9. Carolina Arias-Contreras, Paul J. Moore, The role of English language in the field of agriculture: A needs analysis. *English for Specific Purposes*. 2022. Volume 65. pp. 95-106. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.esp.2021.09.002>.
10. Lascar E. Study on the level of english language skills in the agricultural sector. case study. *Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development"*. 2021. Vol. 21, ISSUE 1, pp. 457-462.
11. Miqawati, Alfi Hidayatu and Ikrima Halimatus Sa'diyah. "A Need Analysis of English Course for Agriculture Department Students." *Ta'dib* (2023): pp. 19-28. DOI: <https://doi.org/10.31958/jt.v26i1.7897>
12. Moravcová L., Madarová, L. Teaching of the language for specific purposes for agricultural engineers. *Journal of Central European Agriculture*. 2013. 14 (3), pp. 367-378. DOI: <https://doi.org/10.5513/JCEA01/14.3.1330>
13. Sarap N. S., Nilima Sarap Lakhade and Sawant P. .A. Necessity of Need Based English Language Curriculum for Agriculture Students. *International Journal of English Language Teaching*. 2022. Vol. 10, No. 3. pp. 1-7.

References:

1. Andrieieva M. (2024). Kliuchovi aspekty vykladannia inozemnoi movy dla ahrariiv v nemovnykh zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy. *Molod i rynok*. № 1/231. S. 120-128 [in Ukrainian].
2. Voloshyna O. (2025). Bahatomovnist yak osnovnyi faktor pidhotovky studentiv ahrarnykh zakladiv vyshchoi osvity v linhvosiokulturnomu prostori. *Molod i rynok*. № 1/233. S. 75-88 [in Ukrainian].
3. Hrushetskyi S. M., Volynkin M. P., Mysiv O. I. (2024). Orhanizatsiino-pedahohichni umovy formuvannia informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv ahroinzhenerii. *Profesiino-prykladni dydaktyky*. Vyp. 2. S. 31–36 [in Ukrainian].
4. Polishchuk A. V. (2022). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii pry inshomovnii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv ahrarno-inzhenernykh spetsialnostei. *Osvita ta pedahohichna nauka*. № 1 (179). S. 59–70. [in Ukrainian].
5. Ukraina zalyschaietsia v triitsi naibilshykh postachalnykiv ahroproduksii do YeS. Ukrinform vid 24.11.2023 [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu : <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3791246-ukraina-zalisaetsia-v-trijci-najbilsih-postachalnikiv-agroprodukcii-do-es.html> [in Ukrainian].
6. Ukrainskyi biznes ta anhliiska mova: realnist (bloh). Ahrokebety. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu : https://blog.agrokebety.com/AgrokebetyPRO_english [in Ukrainian].
7. Khmelivska S. (2024). Formuvannia inshomovnoi kompetentnosti u maibutnikh ahrariiv yak chynnyk pidvyshchennia yakosti yikhnoi profesiinoi pidhotovky. *PrOsvita*. Vyp. 2. S. 167-178 [in Ukrainian].
8. BARNES, E. Cultural Exchange in Agriculture: Importance of Language Skills. *International Farming Perspectives*(Boston). 2020 [in Englian].
9. Carolina Arias-Contreras, Paul J. Moore (2022). The role of English language in the field of agriculture: A needs analysis. *English for Specific Purposes*. Volume 65. pp. 95-106 [in Englian].
10. Lascar E. (2021). Study on the level of english language skills in the agricultural sector. case study. *Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development"*. Vol. 21, ISSUE 1, pp. 457-462. [in Englian].
11. Miqawati, Alfi Hidayatu and Ikrima Halimatus Sa'diyah. "A Need Analysis of English Course for Agriculture Department Students." *Ta'dib* (2023): 19-28 [in Englian].
12. Moravcová L., Madarová L. (2013). Teaching of the language for specific purposes for agricultural engineers. *Journal of Central European Agriculture*. 14 (3), pp. 367-378. [in Englian].
13. Sarap N. S. (2022). Nilima Sarap Lakhade and Sawant P. A. Necessity of Need Based English Language Curriculum for Agriculture Students. *International Journal of English Language Teaching*. Vol. 10, No. 3. pp. 1-7 [in Englian].

O. LAZARIEV, Yu. FERNOS, N. KOMISARENKO. Effectiveness of developing readiness of future agricultural specialists for professional foreign language communication.

This article addresses the problem of developing readiness of future agricultural specialists for professionally oriented foreign language communication in the context of globalization of the agricultural sector and growing need for international cooperation. The theoretical research aims to clarify the concept and structural components of readiness of future agricultural specialists for professionally oriented foreign language communication. The study was conducted at Uman National University of Horticulture and focused on determining students' levels of readiness for foreign language communication according to motivational, cognitive-content, and reflective components. The research was carried out within the framework of communicative and competence-based approaches to teaching a foreign language as a means of professional communication. The results of the empirical study demonstrated an insufficient level of this readiness: 18.9% of students are at a low level, 36.8% at an average level, 34.1% at a sufficient level, and only 10.2% at a high level. Based on teacher interviews and student questionnaires, the main obstacles to effective foreign language training were identified. The objective reasons include insufficient classroom hours (82% of respondents), lack of differentiated approach in group formation (57.7%), and limited communication with native speakers (44%). Among the subjective factors, students' lack of understanding of the need for systematic language work (31.3%) and inappropriate selection of learning materials and teaching methods (20.6%) were highlighted. It was established that the key problem is an ineffective teaching approach focused on theoretical study of the language system instead of its practical use. An intensive approach to addressing the identified problems through motivation development, enhancing students' subjective position in learning, and transformation of teaching methods has been proposed.

Keywords: readiness, future agricultural specialists, professional foreign language communication, foreign language, agricultural higher education institution.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-160.2025.16>

УДК 378.147.041:378.6:61-058.875

Левенець С. С., Никитюк С. О., Воронцова Т. О., Гаріян Т. В.

**САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ**

У статті розглянуто самостійне навчання, як вид освіти студентів-медиків, що дає змогу майбутнім лікарям сформувати професійні компетенції. Самостійна робота студентів – це різноманітні види індивідуальної та колективної діяльності студентів, які здійснюються під керівництвом, але без безпосередньої участі викладача в спеціально відведений для цього аудиторний або позааудиторний час. Такий вид особливої форми професійної підготовки за завданнями викладача, потребує активної розумової діяльності. Це сприяє розвитку загальнокультурних та професійних компетенцій. В роботі відмічені основні види самостійної роботи, труднощі з якими стикаються студенти під час виконання роботи. Показано, що методологічну основу самостійної роботи студентів становить діяльнісний підхід, орієнтований на формування умінь та навичок, де студентам треба проявити знання конкретної медичної дисципліни. Акцентовано, що в організації самостійної роботи студентів на всіх етапах навчання має велике значення формування мотивації, акценти якої мають бути зсунуті із зовнішньої на внутрішню мотивацію, з метою отримання знань і навичок для досягнення успіху в професійній діяльності.